

jak pro přečin shluknutí, tak i pro přestupek urážky strážce, kterýžto přestupek rovněž předpokládá osobu úřední.

Čís. 822.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Řetězového obchodu dopouští se i ten, kdo prodává kuřivo ve své živnosti hostinské jen, by hosty si udržel.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1922, Kr II 587/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Novém Jičíně ze dne 27. května 1921, jímž byl obžalovaný sprostěn dle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přečin řetězového obchodu ve smyslu § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Stížnost veřejného obžalobce napadá rozsudek první stolice, jímž obžalovaný byl sprostěn z obžaloby pro přečin řetězového obchodu dle § 11 č. 4 lich. zák. z důvodu čís. 9 lit. a) šu 281 tr. ř.; nelze jí upřít oprávněnosti. Nalézací soud nenabyl přesvědčení, že obžalovaný prodával cigarety hostům, by s nimi provozoval obchod, a že tudíž se vsunul jako škodlivý mezičlánek mezi výrobce a spotřebitele. Než dospěl k tomuto výroku z předpokladů právně mylných a bezvýznamných. Že obžalovaný nevěděl o tom, že cigarety prodávati nesmí, je, lze-li této větě rozhodovacích důvodů rozuměti tak, že obžalovaný nevěděl, že obchodování kuřivem je vyhrazeno státu a povolaným jím k tomu trafikantům, s hlediska přečinu řetězového obchodu bezvýznamno, poněvadž podstata tohoto přečinu nespočívá v povaze zboží, jímž, nýbrž ve způsobu, jakým jím bylo obchodováno; nutno-li však rozuměti oné větě tak, že obžalovaný nevěděl, že nesmí prodávati cigarety, které si opatřil nikoliv u výrobce nebo velkoobchodníka, nýbrž pod rukou od neznámého vojáka, pak nevědomost obžalovaného není než neznalostí zákona o řetězovém obchodě, která ho dle § 233 tr. zák. odpovědnosti a trestnosti nesproštuje. Že dále obžalovaný prodával cigarety pouze hostům z tím účelem, aby si je udržel, pokud se týče aby svým hostům vyhověl a tak svou živnost, v začátcích jsoucí, udržel, není než pohnutkou činu, která, jsouc proto co do otázky trestnosti bezvýznamna, nevylučuje vědomí, skutkovou podstatou řetězového obchodu předpokládaného, totiž vědomí, že obžalovaný vsunul se jako zbytečný mezičlánek do přechodu cigaret z výroby do spotřeby. Ovšem jest obchodování činností výdělečnou, při níž náklady a zisk obchodujícího přesunují se na kupitele, tedy maloobchodníkem přímo na spotřebitele; než skutečný obchodníkův zisk nemusí jeviti se právě v číslici prodejní ceny; obchodník může najíti odměny za své přičinění ve směru jiném a to zejména živnostník, obchodující více druhů zboží, ve výtěžku obchodování ostatními druhy zboží;

nelze proto u obžalovaného, který prodával cigarety ve své živnosti hostinské, nepřihlížeti k účinku, který jevil prodej cigaret na provoz této živnosti; a tu poukazuje sám nalézací soud k tomu, že hosté, zvláště na venkově, navštěvovali hostince hlavně za tím účelem, aby si zde nějaké kuřivo od hostinského koupili, a že obžalovaný prodával cigarety pouze hostům, aby je, pokud se týče svou živnost, v začátcích jsoucí, udržel; došel-li tedy obžalovaný náhrady za náklady a námahu, s prodejem cigaret spojené, a výdělku v současně a souvisle s tím provozované živnosti hostinské, dlužno v prodávání cigaret, byť obžalovaný v jich cenách přímého zisku se nedomáhal, shledati část výdělečné činnosti obžalovaného, v nákupu a prodeji cigaret jest spatřovati obchod. Je proto nesprávné a právně mylné, nemá-li nalézací soud za to, že obžalovaný prodával cigarety hostům, aby s nimi obchod provozoval. Jelikož pak skutková podstata řetězového obchodu zjištěného úmyslu pachatelova nevyhledává, je lhostejno, že obžalovaný nemínil kuřivem obchod provozovati na výdělek, že sám nežádal určitých cen a že prodával cigarety mnohdy i lacněji nežli sám je platil; nehledě ani k tomu, že obžalovaný mohl počítati a patrně počítal s tím, že mu hosté dají za cigarety ceny, v pokoutním obchodě obvyklé, tedy ceny jeho cenám nákupním přiměřené, že obžalovaný prodával cigarety dle zjištění nalézacího soudu také za stejné, ba i za vyšší ceny, než sám platil a že nalézací soud nezjišťuje, že obžalovaný utrpěl prodáváním cigaret škodu. Konečně jest i bez významu, že obžalovaný svou činností nijak tento předmět spotřeby konsumu neoddařoval, t. j. prodával přímo konsumentům; skutková podstata řetězového obchodu nepožaduje, aby prodávání přechodu zboží nebo jeho zdražování nastalo v osobě právě onoho pachatele, nebo aby zbytečným mezičlánkem byl právě onen pachatel, jemuž jest se zodpovídati; stačí, byl-li pachatel — byť jako poslední v řadě více překupníků — vědomě součinným při jednání směřujícím k tomu, aby zboží způsobem, rozmnožujícím počet činitelů, při přechodu zboží z výroby do spotřeby hospodářsky nutných a účelných o další zbytečný mezičlánek, na újmu spotřebitelů se zdrželo a tím pravidelně se zdražilo. Předpoklady a úvahy, z nichž nalézací soud dovozuje výrok, že obžalovaný se nevsumul jako škodlivý článek mezi výrobce a spotřebitele, jsou tedy nesprávné, právně pochybené a právně bezvýznamné; je proto zřejmé, že nalézací soud při tomto výroku vychází z nesprávného použití zákona co do pojmu řetězového obchodu.

Čís. 823

Zločinu podvodu dle §§ 197, 201 lit. c) tr. zák. dopouští se nejen ten, kdo věc nalezl, nebo koho omylem došla, nýbrž i osoba jiná, jež o tom ví a věc si se svolením nálezce přivlastní.

Trestnost toho, kdo na sebe převedl ukradenou věc, domnívaje se dle zlodějova sdělení, že jde o věc nalezenou.